

VASTE COMMISSIE VOOR TAALTOEZICHTNEDERLANDSE AFDELINGZitting van 17 oktober 1996

AANWEZIG: de heer VAN EECKAUTE, voorzitter,
de heren VAN BUYTEN, VANDENBOSSCHE en MEEUS,
vaste leden.
mevrouw CLAES, plaatsvervangend lid.

WONEN DE VERGADERING BIJ:

mevrouw A. VAN CAUWELAERT-DE WYELS, voorzitter van de V.C.T.
de heer VAN SANTEN, secretaris.

28.027/II/N
TVS/NC

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht (V.C.T.), Nederlandse Afdeling;

Gelet op de klacht die op 8 februari 1996 werd ingediend wegens het feit dat notariële akten in het Nederlandse taalgebied (Vlaams-Brabant) in het Frans worden opgesteld wanneer de koper daarom verzoekt.

Gelet op de artikelen 60, § 1 en 61, §§ 5 en 6, van de op 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (S.W.T.);

Overwegende dat de notarissen luidens artikel 1 van de wet van 25 ventôse jaar XI (16 maart 1803) betreffende de organisatie van het notariaat, aangevuld door het artikel 1 van de wet van 16 april 1927, openbare ambtenaren zijn die aangesteld zijn om de akten en contracten te verlijden waaraan de partijen het authentieke karakter dat gehecht is aan de akten van de openbare overheid, moeten of willen geven, en om er de dagtekening van te verzekeren, om ze in bewaring te houden en er grossen en uitgiften van af te geven; dat de notarissen alsdusdanig handelingen met een burgerrechtelijk karakter stellen;

Overwegende, in bijkomende orde, dat sommige handelingen van de notarissen, in functie van de verzoeker, een administratief karakter krijgen waardoor zij onder de toepassing van de S.W.T. kunnen vallen;

Overwegende dat luidens artikel 43, § 12, lid 1, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de talen in gerechtzaken, niemand tot notaris in één der vredegeretkanton van het arrondissement Halle-Vilvoorde kan benoemd worden indien hij niet door zijn diploma bewijst de examens van licentiaat in het notariaat in het Nederlands te hebben afgelegd, tenzij hij door een examen bewijst in staat te zijn, bij de uitoefening van het ambt, gezegde taal te bezigen; dat de notaris de taal van het gebied moet kennen tevens geldt voor de overige jurisdicties opgesomd in de artt. 1 en 2 van de wet van 15 juni 1935; dat hij dient het bewijs van de kennis te leveren op de bovenvermelde manieren (art. 43, §§ 10 en 11); dat deze regeling gelijklopend is met art. 15, § 1 en art. 38, § 1, van de S.W.T.; dat echter wat het taalgebruik betreft, behoudens in relatie tot de particulier in wiens naam hij optreedt, krachtens art. 30 van de Grondwet de taalvrijheid geldt.

Overwegende dat de taak van de notaris omvangrijker is dan art. 1 van de voornoemde wet van 15 juni 1935 laat vermoeden; dat zijn taak, grosso modo, omvat de geoorloofde kennisname van berichten van beslag (art. 1391, al.2 Gerechtelijk Wetboek (hierna: Ger. W.)), de procedure van echtscheiding door onderlinge toestemming (art. 1287 Ger.W.), de boedelbeschrijving (art. 1177 Ger. W.), de ontzegeling (art. 1168 Ger. W.), de gerechtelijke verdeling (art. 1206 Ger. W.) verkopen van onroerende goederen behorende tot faillissementen (art. 1190 en 1192 Ger. W.) en de rechtsbijstand in de ruime zin van het woord (art. 686 en 687 Ger. W.);

Overwegende dat hij in dit opzicht de magistraat van de willige rechtsmacht bij uitstek is, waardoor hij zich in opdracht van zijn cliënten op privaatrechtelijk terrein begeeft om in hun naam rechtshandelingen te stellen; dat hij daartoe, in het belang van het algemeen, van de wet het gezag en de autoriteit heeft gekregen, die aan een privé-persoon wordt ontzegd; dat een notaris derhalve bestaat door de wet als een dienst in het belang van de gemeenschap en een taak heeft die de wet hem toevertrouwt; dat wanneer hij optreedt voor een cliënt op privaatrechtelijk terrein, hij derhalve kan gelden als een natuurlijke persoon belast met een taak die de grenzen van het privaat bedrijf te buiten gaat en die de wet hem heeft toevertrouwd in het belang van het algemeen; dat hij dus kan beschouwd worden als een dienst in de zin van art. 1, § 1, 2°, van de S.W.T. zodat als hij optreedt voor particulieren, hij eveneens gehouden is de S.W.T. na te leven;

Overwegende anderzijds dat de notaris, wanneer hij akten en kontrakten verlijdt waaraan de partijen een authentiek karakter willen geven, handelingen stelt met een burgerrechtelijk karakter;

Overwegende dat hij bovendien een medewerker van de rechterlijke macht is; dat in dat geval, voor de handelingen die deel uitmaken van de gerechtelijke procedure, de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de talen in gerechtszaken van toepassing is, behalve voor de handelingen van bestuurlijke aard die daarmee gepaard gaan en waarvoor de S.W.T. van toepassing zijn (V.C.T.;, nr. 1.657 van 24 november 1966, nr. 3.285 van 20 april 1972 en nr. 3.823 van 18 december 1975) krachtens art. 1, § 1, 4° van de S.W.T.;

Overwegende dat het in casu gaat om de vrijwillige openbare verkoop van een onroerend goed dat gelegen is op het grondgebied van de provincie Vlaams-Brabant;

Overwegende dat de betrekkingen tussen de notaris en de ontvanger der registratie en/of de hypotheekbewaarder ambtelijk zijn en derhalve onder de S.W.T. vallen; dat zowel het kantoor van de registratie als het hypotheekkantoor gewestelijke diensten zijn in de zin van de S.W.T.;

Overwegende dat de ontvanger van een registratiekantoor, overeenkomstig artikel 3 van het K.B. nr. 64 van 30 november 1939 houdende het wetboek der registratie, hypotheek- en griffierechten, enkel een door een beëdigd vertaler voor echt verklaarde vertaling kan vorderen wanneer een akte of geschrift in een andere taal dan de landstalen ter registratie wordt aangeboden.

Overwegende dat het grondwettelijk recht van de vrijheid inzake het gebruik der talen impliceert dat de notarissen in dergelijk geval niet kunnen weigeren hun diensten te verlenen omwille van de landstaal waarin de akte is gesteld;

Om die redenen, besluit met éénparigheid het volgende advies uit te brengen:

Artikel 1: De klacht is ontvankelijk maar niet gegrond. Het taalgebruik bij het verlijden van een notariële akte is vrij, overeenkomstig artikel 30 van de Grondwet.

Art. 2: Dit advies wordt gestuurd aan de klager en aan de Federatie van de Belgische Notarissen.

Gegeven te Brussel, 17 oktober 1996.

De Voorzitter,

C. VAN EECKAUTE.